

Energistyrelsen
Journalnummer 2020-10897
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 30. oktober 2020

Dansk Erhvervs høringssvar over bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Indledning

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med høringssvar til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Generelle bemærkninger

Revisionen af bekendtgørelsen gennemfører dele af klimaaftalen for energi og industri mv. af 22. juni 2020 – særligt fokus på udnyttelse af overskudsvarme og ændringer af regler vedr. aftagepligt. Dansk Erhverv bakker op om, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og virksomheder har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser og at sektoren reguleres, så den er så omkostningseffektiv og rationel drevet som mulig.

På den baggrund foreslår vi en række regulatoriske ændringer af sektoren – herunder ændringer af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Dansk Erhverv har noteret det store effektiviseringspotentiale i sektoren på mellem 800-1.500 mio. kr. som dokumenteret af forsyningssynet i april 2020. Derfor bør den nuværende regulering reformeres og ændres. Der er behov for et effektiviseringspres som kan sikre konkurrencedygtige priser, innovation og omstilling.

Det er afgørende at undgå en gentagelse af den manglende innovation og omstilling som fx har kendetegnet andre forsyningsområder. På affaldsområdet har organiseringen og reguleringen forhindret en omstilling til mere genbrug og genanvendelse, og cementerede en fortsat afbrænding og investeringer i dyr overkapacitet på affaldsforbrænding.

Governance

Dansk Erhverv foreslår en regulatorisk reform, hvor projektbekendtgørelsen er et element. Et centralt element i fremtidens regulering, er governance modellen som bør opdateres. En opdatering skal sikre, at sektoren drives professionelt, kompetent og rationelt til gavn for kunderne. Dansk Erhverv foreslår, at governance modellen ændres, således en kommune ikke både kan være ejer/investor og samtidig være den myndighed der godkender projekter, og dermed kan være

market maker på varmemarkedet. Myndighedsopgaven på varmeområdet bør på de områder hvor der er tale om helt eller delvist ejede forsyningsselskaber kommunalt løftes til et højere niveau fx Energistyrelsen.

I alle selskaber er det afgørende at der sikres en kompetent og professionel drift og ledelse – både i direktion og bestyrelse. I relation til de kommunalt ejede selskaber kunne den demokratisk kontrol og proces håndteres efter samme principper som det statslige delejerskab af Ørsted. I relation til Ørsted foregår den politiske proces i de respektive Folketingsudvalg, og ikke ved at folketingspolitikere sidder i Ørsted bestyrelse. På samme måde kan det kommunale ejerskab af forsyningsselskaber oplagt udelukkende håndteres i de relevante kommunale politiske udvalg – fx teknik- og miljøudvalget, således der er en bred politisk forankring af ejerskabet.

Specifikke bemærkninger

Udnyttelse af dansk restbiomasse og dansk teknologi

Bekendtgørelsens §21 stk. 4 stiller et mindstekrav på 1.500 kr. til den brugerøkonomiske besparelse ved nye biomasseprojekter, sammenlignet med næstbedste alternativ. Kravet var indført for at begrænse den danske import af biomasse, men det har en række u hensigtsmæssige konsekvenser for økonomi, miljø, beskæftigelse og eksport.

Reglen forhindrer forsyningsselskaberne i at vælge den billigste varmforsyningsmetode, idet varmemeforbrugerne går glip af en årlig besparelse på op til 1.499 kr. per husstand. Derved øges danskernes gennemsnitlige udgifter til fjernvarme da der skal vælges dyrere produktionsformer.

Anvendelsen af lokal restbiomasse begrænses væsentligt når der ikke kan gives tilladelse til opførelse af små decentrale biomasseværker. Meget lokal restbiomasse må derfor nedmuldes eller komposteres (hvilket fordobler udledningen af drivhusgasser pga. dannelsen af metan) eller det må transporteres til anlæg i andre geografiske områder, hvilket øger den tunge vejtransport som igen påvirker klimaet, lokalmiljøet og trængslen på vejene.

Små biomasse anlæg produceres desuden af danske virksomheder som også eksporterer denne teknologi.

Derfor anbefaler Dansk Erhverv at bekendtgørelsens §21 stk. 4 udgår så hurtigt som muligt.

I løbet af 2020 har man set udbredt implementering af nye eldrevne varmepumper som erstatning for bl.a. decentrale biomasseanlæg. Med nedsættelsen af elafgifterne er der økonomisk incitament til at denne udvikling fortsætter, selv hvis ovenstående regel bortskaffes. Derfor må det forventes at fremtidige anlæg både vil omfatte eldrevne varmepumper og biomasseanlæg til udnyttelse af lokal restbiomasse, hvilket vil være mere optimalt både økonomisk og klimamæssigt.

Modernisering af aftagepligten til fjernvarme

Ændringer i reglerne om aftagepligt til fjernvarmen betyder, at kommunalbestyrelsen fremover kan godkende projekter for blokvarmecentraler beliggende i fjernvarmeforsynede områder, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller producere egen varme ved anvendelse af VE. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at aftagepligten ikke finder anvendelse for blokvarmecentraler i et konkret fjernvarmenet.

VE-direktivets artikel 22 skal sikre, at medlemsstaterne skaber en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber, og pålægger medlemsstaterne at sikre, at VE-fællesskaberne har ret til at producere, forbruge, lagre og sælge en vedvarende energi. For blokvarmecentraler kan reglerne i projektbekendtgørelsen om aftagepligt have indvirkning på de forbrugere til en blokvarmecentral, der ønsker at oprette et VE-fællesskab og herefter producere og forbruge vedvarende energi.

Dansk Erhverv støtter modernisering af aftagepligten. Vi mener, at dette vil give mulighed for at tilbyde mere forbrugervenlige priser for grøn fjernvarme, og fremme udnyttelsen af overskudsvarme. Det bør præciseres, at aftagepligten bør vige såfremt der er tale om intern udnyttelse af overskudsvarme, således energioptimering på virksomheder i Danmark har forrang for produktion og anvendelse af fjernvarme. I de tilfælde, hvor der er tale om en kommunal afgørelse, hvor kommunen også helt eller delvist ejer det lokale fjernvarmeselskab, så bør evt. myndighedsbehandling af hensyn til good governance hæves til et højere niveau – fx Energistyrelsen. Kommunen kan ikke både være ejer, driftsansvarlig og myndighed på samme område. Her bør rollerne adskilles.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang
Klima- og Energichef